

Jakten på det japanska skeppet

Kalmar kommunarkiv

Arkivet ligger nära hamnområdet.

På plats började jag gå igenom loggboken för inkommande fartyg med start 1932 som jag bedömde var en rimlig startpunkt för sökningen. Ett orosmoment var att jag bara hade dagen på mig och morgonpasset indikerade att det skulle ta för lång tid att gå igenom hela årets ankommande båtar fram tills det att arkivet stänger 15.30. För att snabba upp sökningen reducerade jag sökningen till de varma månaderna maj till augusti.

Efter en stund upptäckte jag att man i två av kolumnerna angav om båten kommit inrikes eller utrikes ifrån. Detta snabbade upp genomgången avsevärt och jag var klar med 1932–1939 inom allokerad tid.

En tidig upptäckt av ordet Japan i skeppsnamnskolumnen verkade lovande men S/S Japan var ett svenskt fartyg som sedan sänktes under andra världskriget.

Till slut hittade jag fyra möjliga kandidater till den båt jag sökte efter. Speciellt som lasten var ris.

Analys av båten 4 maj 1935

Det är vår och skulle mycket väl gått att träna på kajen.

Allan Pettersson är nu runt sexton år.

Fartygets namn är M/S Irrawaddy.

Figur 1 - Kalmar Läns Tidning 6 maj 1935

Siesta på s/s Irrawaddy.

Och nu är middagstimmén inne,
och svarta män på akterdäck,
muezzin kallat från sin tinne,
och lossningsgänget är putzweg
och endast Andersson täcks stanna,
han äter medförd pyttipanna
och tar sin siesta mot en mjölig säck.

Han drömmer ljuvt om abborrgrundet
och sover lugn för svart och vit,
och solen lyser över sundet,
men Andersson, han struntar i't,
Fast skotte skepparn honom unnar
hans sovplate och han själv snart blun-
nar.
I solgase slappnar också skottars flit,
Spindeln.

Figur 2 - Kamar Läns Tidning 11 maj 1935

Skulle kunnat varit den båten men ingen notis i tidningen om kendo på kajen.

Analys av båten 11 maj 1936

Det är vår och skulle mycket väl gått att träna på kajen.

Allan Pettersson är nu runt sjutton år.

Fartygets namn är S/S Henzada som senare sänktes.

<https://www.uboaat.net/allies/merchants/ship/3020.html>

Problemet med denna båt är frågan om icke-japanska båtar kunde ha japanska sjömän.

Analys av båten 10 juni 1938

Det är sommartid och skulle mycket väl gått att träna på kajen.

Allan Pettersson är nu runt nitton år och högre ålder kan ha gjort det lättare att minnas.

Båtens namn är M/S Arna och det finns en kort beskrivning av den:

<https://hhtandn.com/notes/95/arna-trial>

Problemet med denna båt är frågan om icke-japanska båtar kunde ha japanska sjömän.

Analys av båten 11 juni 1939

Det är sommartid och skulle mycket väl gått att träna på kajen.

Allan Pettersson är nu runt tjugo år och det gör antagligen det lättare att minnas.

Båtens namn är M/S Annam.

Ännu en stor rislast till Kalmar.
Risångare brukar inte vara så vanliga gäster i vår hamn. I förra månaden hade vi emellertid en större sådan av norsk nationalitet och i morgon väntas danska motorfartyget Annam, tillhörande Ostasiatiska Kompaniet. Fartyget medför inemot 4,000 ton ris till Kalmar ångkvarn. Det kommer närmast från Liverpool, där en del av rislasten lossats.

Figur 3 - Kalmar Läns Tidning 10 juni 1939

Danska ostasiatiska kompaniets motorfartyg Annam
uppankade i lördags afton vid Grimskär och inkom i går morse i hamnen. "Annam" medför, som förut meddelats, cirka 4,300 ton ris från Indien. Den mäter 5,700 nettoregistern och lastar inemot 11,000 ton. Lossningen av rislasten blir ganska dryg, och fartyget väntas icke bli loss förrän tisdag i nästa vecka.

Figur 4 - Kalmar Läns Tidning 12 juni 1939

"Annam" lämnar över 3,500 kr. i fartygs- och varuavgifter.

Det danska motorfartyget Annam, som nu lossar ris härstädes till ångkvarnen, tillför hamnen en ganska vacker summa. Fartyget erlägger sålunda i fartygs- och hamnlotsavgifter 1,851 kronor och i varuavgift för den till 4,300 ton uppgående rislasten 1,720 kr. Sammanlagt blir det alltså 3,571 kr. Tullverket däremot får ingenting för riset, ty detta är tullfritt.

Det norska motorfartyget Mim, som också hade rislast, erlade c:a 1,500 kr. i fartygs- och hamnlotsavgifter och c:a 1,100 kr. i varuavgift eller sammanlagt 2,600 kr. "Mim" medförde emellertid endast cirka 2,800 ton ris.

Dessa bägge fartyg ha varit de största, som besökt Kalmar hamn detta år.

Figur 5 - Kalmar Läns Tidning 12 juni 1939

Skulle kunnat varit den båten men ingen notis i tidningen om kendo på kajen.

Sammanfattning

Tidspressen och ovanan med formatet på informationen gjorde att sökningen inte var av bästa kvalitet. Reduktionen till varma månader kan också göra att det egentliga fartyget missats. Också de överhoppade åren 1930–31 kan fortfarande vara aktuella.

När tillfälle ges kan nog en ännu mer optimerad sökning ge ett mer komplett resultat. Ett annat spår kan vara att titta på Ångkvarn i Kalmar som var mottagare av riset.

Till slut ett stort tack till AI Bing som var behjälplig med alla sökningarna.